

Országos növényvédelmi előrejelzés a szántóföldi és kertészeti kultúrákban 2026.10.07.

Október első napjaiban folytatódott az aszályos, az átlagnál melegebb időjárás országszerte. Eső csak nyomokban hullott (egy-egy területen lokálisan volt legfeljebb 6-10 mm), így aztán tovább gyűrűzött hazánkban a szárazság.

A hőmérsékleti értékek is jócskán eltértek az átlagtól, azzal együtt, hogy az éjszakai lehűlések már egy-egy helyen jelentősebbek voltak (0-3,8 °C), míg a nappali felmelegedés még mindig a „vénasszonyok nyarát” idézte. Az érkező frontok nyomán (amelyek esőt is ígértek, de csak kevés jutott) a szél felerősödött, amely a talajok és a növényzet párologtatását fokozta, a lehűléssel járó, kívánt felfrissülés így elmaradt.

Növényvédelmi szempontból viszonylag eseménytelen hetet tudhatunk magunk mögött, melynek fő kiváltója az időjárás.

A kukorica, napraforgó betakarítása még folyamatban van az ország egyes területein, de egyre több helyen láthatunk már tarlókat. Ott ahol a **kukorica** még lábon áll, az erdő közeli területeken fokozódott a **vadak** kártétele, ezért mielőbbi betakarítás szükséges. Az idei év **fuzárium** fertőzöttsége kukoricában nagyon vegyes képet mutatott. Ahol gyapottok bagolylepke kártétel is sújtotta az állományt, a kórokozó felszaporodása is jelentősebb volt. Az összességében visszafogott gombafertőzés és a szárazság sem jelentett élelmiszerbiztonsági szempontból garanciát, ugyanis több betakarított kukorica tétel mikotoxin tartalma haladta meg a határértéket.

Míg a kukorica betakarításhoz kedvezett a száraz időjárás, addig a repce és az őszi gabonák vetéséhez, keléséhez, kezdeti fejlődéséhez nem.

A száraz talajba elvetett **repcék** helyenként már kelnek, amelyek korábban elvetésre kerültek, azoknak legfeljebb 2 valódi leveles állapotig sikerült fejlődniük. Még ha éjszaka le is hűl drasztikusan a hőmérséklet (mély fekvésű területeken negatív tartomány is mérhető már), a nappali felmelegedés továbbra is tartja magát, amely kedvez a **bolhák** betelepedéséhez, kártételéhez. A területek folyamatos szemléje elengedhetetlen, mert a száraz talajállapotok miatt várhatóan hosszabb ideig lesz kártételre fogékony állapotban a repce!

A gabonafélék vetését egyre több helyen kezdték meg a termelők a poros, száraz talajba (1. fotó).

1. fotó: Őszi gabonafélék porba vetése (Fotó: TüHA., 2026.10.06.)

A korábban elvetett őszi árpa állományok kelése, 1-3 leveles állapota már megfigyelhető, de a kelés helyenként hiányos, a növények fejlődése, fejlettsége gyenge. Mivel erre az időre a kis növény felélte a mag tartalékait, nedvesség utánpótlás pedig nincs a talajban, a korlátozott (hiányos) víz-és tápanyagfelvétel miatt a növények sárgulása általános (2. fotó).

2. fotó: Víz (és tápanyag) hiány következtében sárguló őszi árpa (Fotó: TüHA., 2026.10.06.)

Azokban a gazdaságokban, ahol (elsősorban a magról kelő egyszikűek ellen) preemergens gyomírtást alkalmaznának, mindenképp célszerű újra gondolni a technológiát a bemosó csapadék bizonytalansága miatt.

KERTÉSZETI KULTÚRÁK

A gyümölcsösökben a késői fajták betakarítása folyamatos, illetve a legtöbb ültetvényben a szüret a végéhez közeledik. Habár az **almamoly**, **almalevél-aknázómoly** rajzása még észlelési szinten tapasztalható, növényvédelmi jelentőségük már nincs, ezért a kihelyezett feromon csapdák beszedhetők. Hasonló a helyzet őszibarackban és szilvában is, ahol szintén észlelési szintű a **keleti gyümölcsmoly** és a **szilvamoly** rajzása.

Részen a szárazság, részben a vegetációs időszak befejező szakasza miatt megkezdődött a gyümölcsfák lombhullása, így amennyiben terveztük, a lemosó permetezésekre célszerű felkészülni. Szőlőben az **érzékeny fajtákban** a **szőlő lisztharmat** felszaporodása lendületet vett. A kezeletlen vagy kevésbé intenzíven gondozott ültetvényekben gyakori a 80-100 %-os felületi fertőzöttség a lombon, folyamatos és tömeges kazmotécium képződéssel (3. fotó).

3. fotó: Fokozódó szőlő lisztharmat tünetek lobon (Fotó: TüHA., 2026.10.07.)

A lombhullás szőlőben is megkezdődött, általában 10-20 %-os, de a lemosó permetezésekkel még mindenképp célszerű várni (4. fotó)!

4. fotó: Lombhullás kezdete szőlőben (Fotó: TühA. 2026.10.07.)

Az **amerikai szőlőkabóca** csapdázására kihelyezett sárgalapok is beszedhetők, ugyanis a legtöbb ültetvényben már hetek óta nem tapasztalható a vektor aktivitása.

A fűszerpaprika betakarítása folyamatban van az alföldi területeken. A gyapottok-bagolylepke lárvái egyes állományokban továbbra is előfordulhatnak, de az ősz előrehaladtával kártételi veszélyük fokozatos mérséklődése várható (Csongrád-Csanád megye).

Egyéb:

A **mezei pocok** fertőzősége a művelt táblákon továbbra is alacsony szintű, ellenben a bolygatatlan területeken, árok partokon sokasodtak a pocok járatok, ezért javasolt a folyamatos szemlézés.

Tüh Annamária
Magyar Növényvédő Mérnöki és
Növényorvosi Kamara

Az előrejelzés a Borsod –Abaúj-Zemplén (Szakolczai Soma), Csongrád-Csanád (Tunyoginé Búzás Ilona), Hajdú-Bihar (Gálóczi-Tömösváry Róbert), Jász-Nagykun-Szolnok (Pintér Imre), Komárom-Esztergom (Abdai Éva) és Zala megyei (Tüh Annamária) Növényorvosi Kamarák szakembereinek megfigyelései alapján készült.